

Fietsparkeren in het centrum van Hengelo

Resultaten van een onderzoek naar het fietsparkeergedrag van binnenstadbezoekers op een zaterdagmiddag in augustus 2014

Fietzersbond, afdeling Hengelo

november 2014

Uitgave van afdeling Hengelo van de Fietsersbond

Beursstraat 10-6
7551 HV Hengelo
tel. 06 – 111 01 664
hengelo@fietserbond.nl

Nadere informatie over het onderzoek en de resultaten kan verkregen worden op bovenstaand adres.

Het onderzoek is uitgevoerd door

William van den Heuvel
Jan Evers
Marten Wassink
Victor Schmidt

Gegevensverwerking en rapportage

Victor Schmidt

Inhoud

1	Inleiding	2
2	Onderzoeksopzet.....	2
3	Herkomst van fietsparkeerders	3
4	Bestemming van fietsparkeerders	5
5	Waardering voor de stallingsvoorzieningen.....	6
6	Bezetting stallingslocaties	6
7	Conclusies.....	9

1 Inleiding

Stalling van fietsen in het centrum van Hengelo wordt door een zestal gemeenteraadsfracties volgens hun verkiezingsprogramma's en door het College van B&W volgens het collegeakkoord als een probleem beschouwd. Op toptijden, zaterdagmiddag en uitgaansavonden, bezoeken veel mensen per fiets de binnenstad. De geparkeerde fietsen bieden geen fraaie aanblik. Middenstanders vrezen voor de fysieke bereikbaarheid van hun winkel en een deel er van ziet de geparkeerde fiets het liefst helemaal uit het stadsbeeld verdwijnen.

Kenmerk van het fietsparkeerprobleem is dat niet duidelijk is welke oorzaken het heeft. Zijn er te weinig stallingsmogelijkheden in de binnenstad? Zijn de stallingsmogelijkheden op de verkeerde plaats gesitueerd? Zijn fietsers te weinig bereid om hun fiets elders te stallen dan waar ze zijn moeten? Voor alle oorzaken zijn wel aanwijzingen te vinden. Om meer inzicht te verschaffen in oorzaken en gevolgen heeft afdeling Hengelo van de Fietsersbond een veldonderzoek gedaan onder bezoekers van de Hengelose binnenstad op een zaterdagmiddag in augustus 2014. Doel van dit onderzoek is om inzicht te krijgen in het fietsparkeergedrag van binnenstadbezoekers.

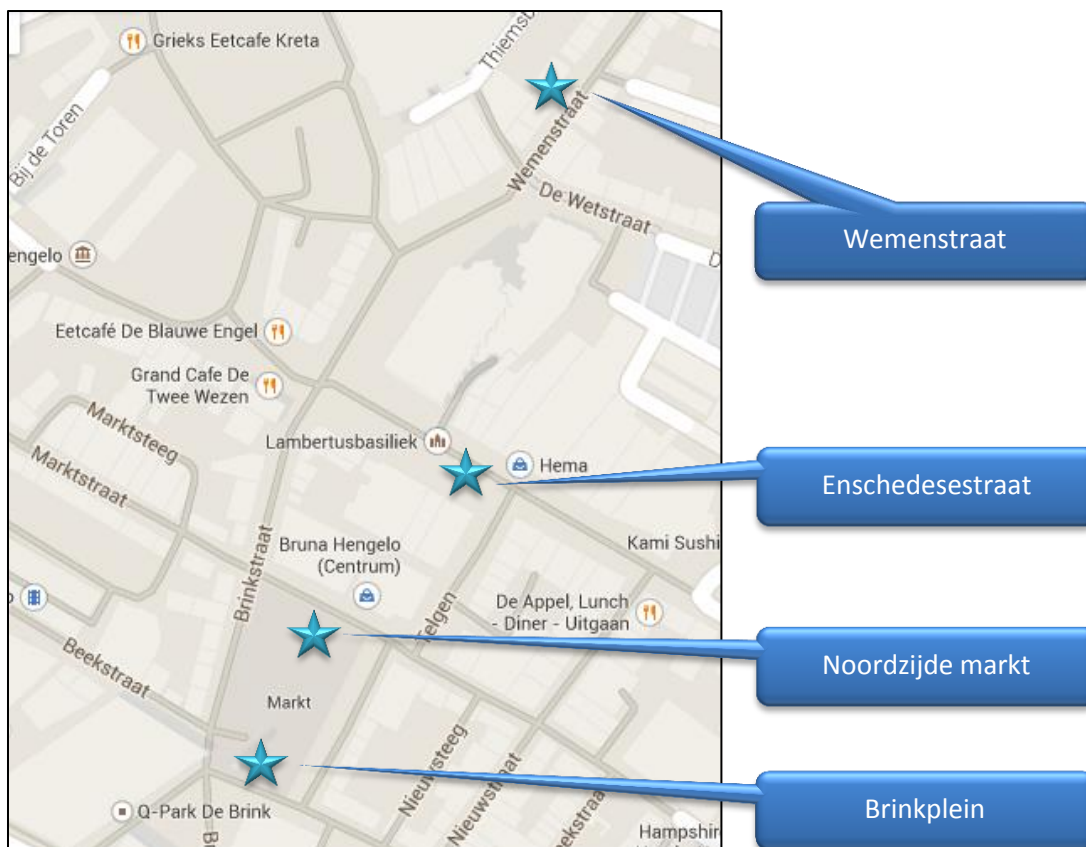
Dit rapport bevat een korte beschrijving van het uitgevoerde onderzoek, gevolgd door enkele resultaten. Deze resultaten zijn gegroepeerd rond een viertal thema's: herkomst van de fietsparkeerders, bestemming van de fietsparkeerders, hoe de deelnemers de stallingsvoorziening waarderen en hoe de bezettingsgraad op verschillende locaties was. We sluiten af met enkele conclusies.

2 Onderzoekopzet

Op zaterdagmiddag 23 augustus j.l. hebben vrijwilligers van de Fietsersbond van half twee tot half drie en van drie tot vier uur op vier plaatsen in het centrum van Hengelo in totaal 122 bezoekers die per fiets aankwamen, een korte vragenlijst voorgelegd. De bezoekers werden at random benaderd. Tevens zijn er tussen drie uur en half vier op een negental locaties foto's van gestalde fietsen gemaakt om een indruk te krijgen van welke locaties het meest / het minst gebruikt werden. Rond half vier is een kort bezoek gebracht aan de bewaakte fietsenstalling bij Thiemsbrug en is aan de stallingsmedewerkers een aantal korte vragen gesteld over bezetting van de stalling en wachttijden.

Op zaterdag 23 augustus was het nieuwe schooljaar net een week oud. De zaterdag viel daarom niet in de vakantieperiode. 's Ochtends had het geregend, maar in het begin van de middag was het droog met wat zon. In de tweede helft van de middag volgde er een bui regen. De temperatuur was normaal voor de tijd van het jaar. Er waren op deze zaterdagmiddag geen evenementen in of in de directe omgeving van de binnenstad.

De vier onderzoekslocaties staan op onderstaande kaart weergegeven.

Figuur 1: Onderzoeklocaties

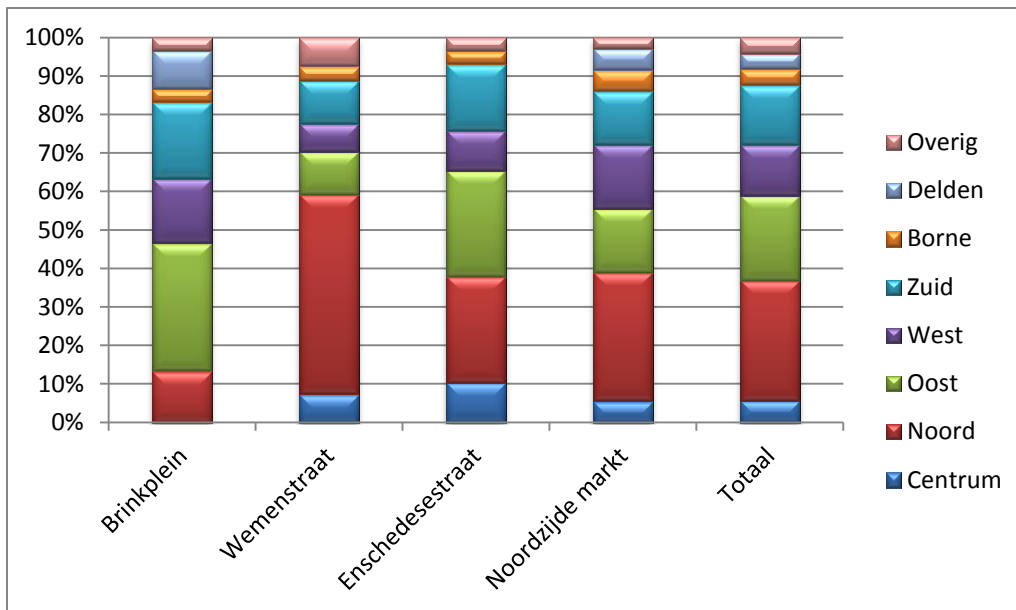
Fietsparkeerders die op arriveerden op een van deze onderzoeklocaties, zijn de volgende vragen voorgelegd:

- Wat zijn de vier cijfers van uw postcode?
- Wat is uw leeftijd?
- Welke locatie in de binnenstad gaat u als eerste bezoeken?
- Gaat u daarna ook andere locaties in de binnenstad bezoeken?
- Zo ja, laat u uw fiets hier dan staan?
- Hoe tevreden bent u over deze stallingsvoorziening?
1 = zeer ontevreden, 2 = tevreden, 3 = neutraal, 4 = tevreden, 5 = zeer tevreden

Tevens noteerde elke vrijwilliger het geslacht van de fietsparkeerder. Eventuele opmerkingen van de geïnterviewde werden eveneens opgetekend.

3 Herkomst van fietsparkeerders

Aan de hand van de postcodes kan bepaald worden waar de geïnterviewden vandaan komen. In de onderstaande figuur is de herkomst van de fietsparkeerders per onderzoeklocatie in beeld gebracht.

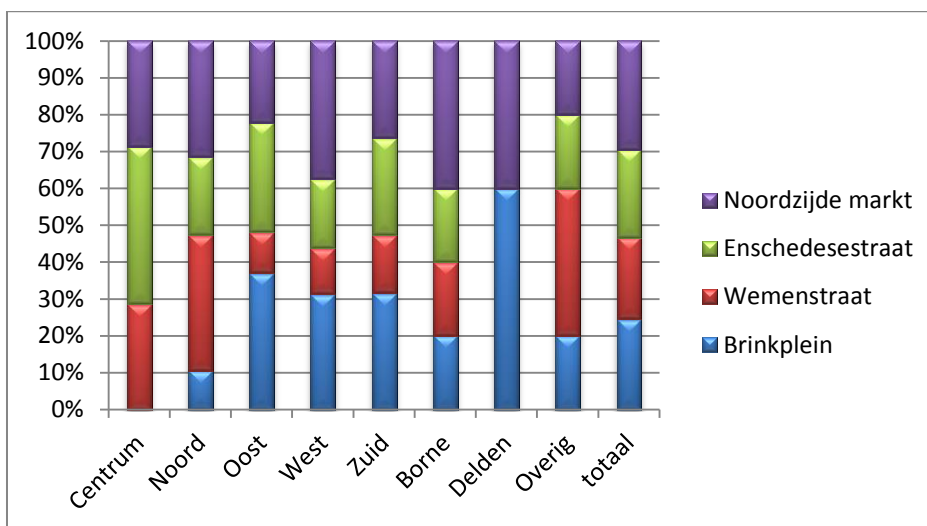

Figuur 2: Herkomst fietsparkeerders per onderzoekslocatie

Postcodegebieden stadsdelen: Centrum = 7551, Noord = 7556, 7558, 7559 en 7561, Oost = 7552 en 7557, West = 7555, Zuid = 7553 en 7554

Deze figuur laat zien dat aan de Wemenstraat relatief veel fietsers afkomstig zijn uit de noordelijke stadswijken. Het Brinkplein en de Enschedestraat kennen relatief veel fietsparkeerders uit de oostelijke wijken van Hengelo.

Onderstaande figuur dient om een indruk te krijgen van waar fietsparkeerders uit de verschillende stadsdelen hun fiets parkeren.

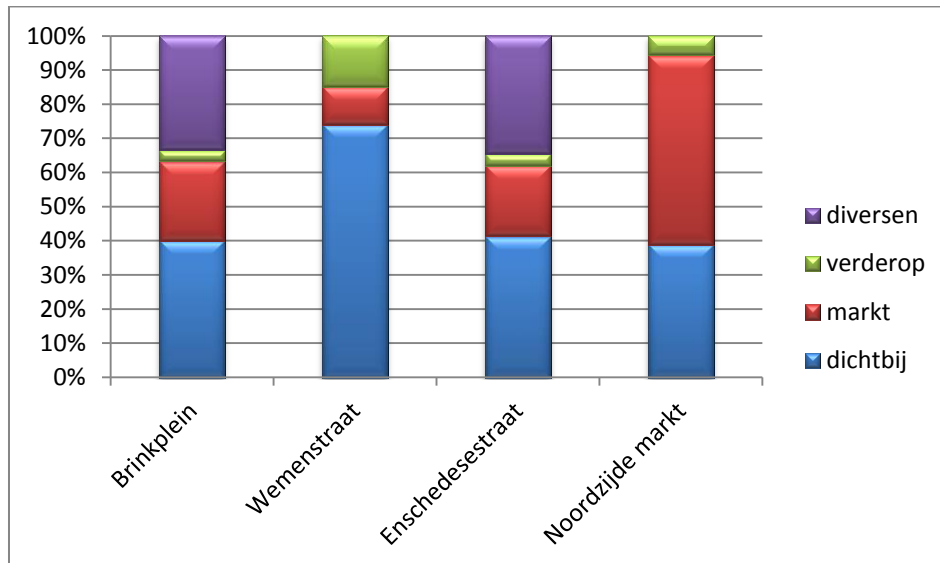
Figuur 3: Stallingslocaties fietsparkeerders per stadsdeel

Postcodegebieden stadsdelen: Centrum = 7551, Noord = 7556, 7558, 7559 en 7561, Oost = 7552 en 7557, West = 7555, Zuid = 7553 en 7554

De onderzoeksresultaten bevestigen het beeld dat binnenstadbezoekers hun fiets bij voorkeur parkeren op hun route naar de binnenstad. Slechts een beperkt deel van de fietsers rijdt naar een stallingslocatie die vanuit hun perspectief aan de andere kant van het centrum ligt.

4 Bestemming van fietsparkeerders

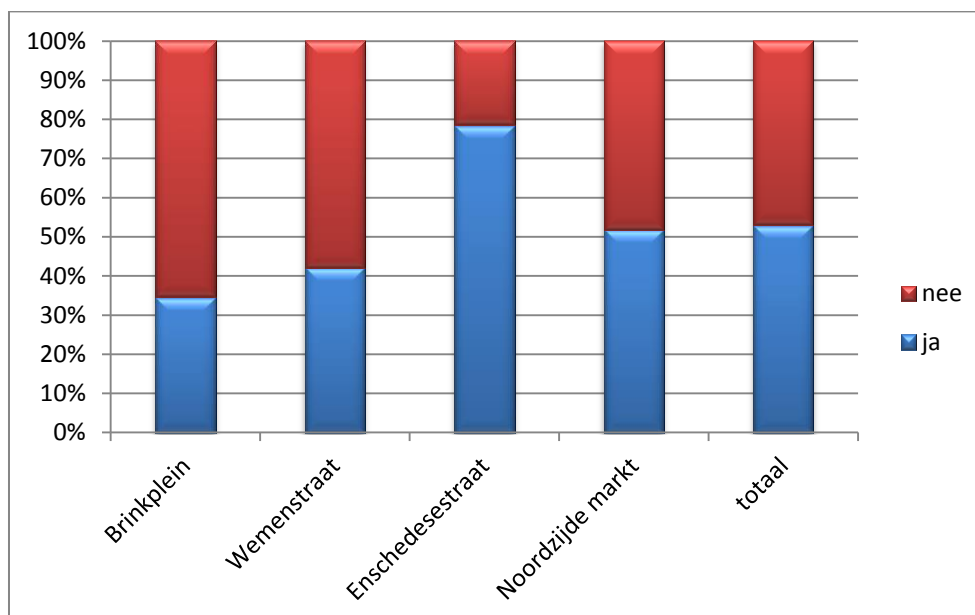
De antwoorden op de vraag wat de eerste bestemming van een fietsparkeerder is, worden in de onderstaande figuur samengevat.

Figuur 4: Eerste bestemming fietsparkeerders per onderzoekslocatie

We zien dat de meerderheid van de fietsparkeerders zijn fiets stalt waar hij moet zijn. Uit de ruwe onderzoeksresultaten blijkt ongeveer 70% van de geïnterviewde fietsparkeerders dat te doen. Opmerkelijk is dat op het Brinkplein en aan de Enschedesestraat ongeveer een kwart van de fietsparkeerders geen eerste bestemming opgeeft ("diversen"). Ze gaan een rondje binnenstad doen en zetten hun fiets op het Brinkplein respectievelijk aan de Enschedesestraat neer.

Of fietsparkeerders hun fiets op de stallingslocatie laten staan als ze andere bestemmingen in de binnenstad bezoeken, wordt in onderstaande figuur weergegeven.

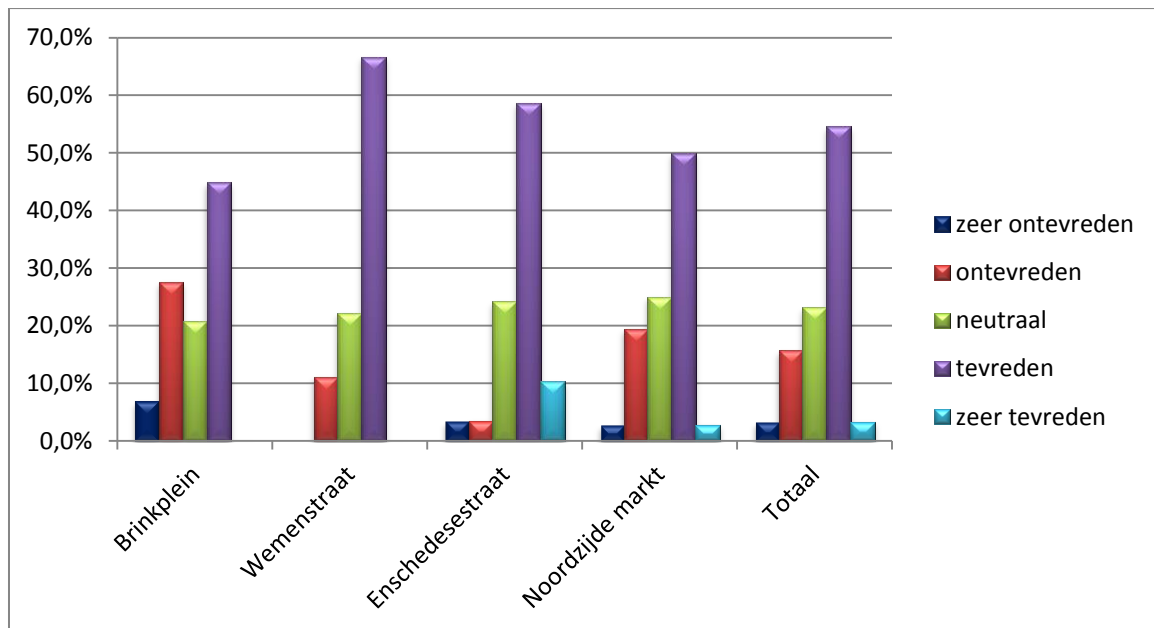
Figuur 5: Laten staan van de fiets bij vervolgbestemming(en) in de binnenstad

Hier zien we dat fietsparkeerders in de Enschedesestraat meer dan gemiddeld hun fiets achterlaten als ze andere bestemmingen bezoeken. Vanuit het Brinkplein nemen fietsparkeerders hun fiets juist meer dan gemiddeld mee naar de vervolgbestemming.

Fietsers van dertig tot veertig jaar oud blijken hun fiets het meest mee te nemen naar een vervolgbestemming en zestigers juist het minst.

5 Waardering voor de stallingsvoorzieningen

Fietsparkeerders is gevraagd hoe tevreden ze zijn met de stallingsvoorzieningen die hen worden geboden op de onderzoekslocaties. In de onderstaande figuur worden de resultaten getoond.

Figuur 6: Tevredenheidsscores fietsparkeerders per onderzoekslocatie

In het algemeen zijn de fietsparkeerders tevreden over de stallingsvoorzieningen. De tevredenheid is het hoogst aan de Enschedesestraat en het laagst aan het Brinkplein. Geïnterviewden die (zeer) ontevreden zijn, beklagen zich vooral over het gebrek aan plaatsen en het rommelige karakter van de stallingsmogelijkheden. Zo zijn om het Brinkplein recent alle fietsklemmen verwijderd.

6 Bezetting stallingslocaties

Om een indruk te krijgen van de bezetting van de onderzoekslocaties, maar ook van enkele andere locaties staat hier een aantal foto's die op bewuste zaterdagmiddag tussen drie uur en half vier zijn gemaakt.

Enschedeestraat

Bibliotheek Beursstraat

Schouwburgplein en Molenplein

Brinkplein

Beekstraat en Willemsplein

Rond het stadhuis

Wemenstraat ter hoogte van de boekhandel

Uit deze foto's wordt duidelijk dat hoe verder een stallingslocatie van het kernwinkelgebied ligt, des te minder ze gebruikt wordt. Opmerkelijk is de gehele leegstand bij de schouwburg en het stadhuis. Bij de bibliotheek aan de Beursstraat doet zich het verschijnsel voor dat fietsen vooral op het trottoir voor het bibliotheekgebouw en niet in de rekken geparkeerd worden.

De medewerkers van de bewaakte fietsenstalling bij Thiemsbrug – die elke zaterdag en koopzondag dienst hebben – melden dat het deze zaterdag wat rustiger is dan andere zaterdagen. De stalling is niet vol, zo blijkt uit onderstaande foto's. Wachtrijen voor de ingang van de stalling komen vandaag

en ook de meeste andere zaterdagen niet voor; mensen kunnen direct geholpen worden. Alle klanten konden die zaterdagmiddag een stallingsplek krijgen, zoals dat nagenoeg elke zaterdag het geval is. Alleen als er evenementen in de stad zijn, moeten medewerkers soms “nee” verkopen.

Een enkele geïnterviewde fietsparkeerder spreekt ongevraagd zijn waardering uit over de bewaakte stalling.

7 Conclusies

Naar aanleiding van de onderzoeksresultaten kunnen de onderstaande conclusies getrokken worden:

1. Bezoekers aan de binnenstad parkeren in meerderheid hun fiets bij voorkeur in de directe omgeving van hun eerste bestemming.
2. Als de stallingsvoorzieningen hen aldaar bevallen, nemen ze hun fiets in meerderheid niet mee naar vervolgbestemmingen. De Enschedesestraat fungeert als gevolg hiervan op zaterdagmiddag min of meer als vaste stalling en staat dan ook overvol.
3. Stallingsvoorzieningen in het kernwinkelgebied hebben in tegenstelling tot die kort buiten dit gebied liggen een te lage capaciteit.
4. De relatief lage tevredenheid van fietsparkeerders op het Brinkplein wordt mede veroorzaakt door het ontbreken van stallingsmogelijkheden in de vorm van bijvoorbeeld fietsklemmen.

Conclusie (3) geeft aanleiding maatregelen te treffen om fietsparkeerders te stimuleren gebruik te maken van wat verderaf gelegen stallingsmogelijkheden. Dit lijkt voor de hand te liggen, maar dit verhoudt zich slecht met conclusie (1). Met de fiets naar een bestemming te kunnen fietsen en die vervolgens dichtbij te kunnen stallen, is een meerwaarde van gebruik van de fiets ten opzichte van andere vervoermiddelen.

In sommige steden zijn maatregelen getroffen om het stallen van fietsen te concentreren op een paar vaste locaties. Voorbeelden zijn Nijmegen en Utrecht. Uit de ervaringen in die steden en ook uit ons onderzoek blijkt dat hiervan alleen succes verwacht mag worden als de stallingsmogelijkheden van voldoende kwaliteit zijn, voldoende capaciteit hebben en zich dichtbij het kernwinkelgebied bevinden.